

Verantwoordingsdocument bij de syllabi van de profielvakken D&P, Groen en MVI beroepsgericht vmbo voor het examenjaar 2022

Inleiding

In de periode september 2019 tot april 2020 zijn er syllabi voor 6 profielvakken voor het examenjaar 2022 gemaakt/bijgesteld. Het betrof de profielvakken:

- Dienstverlening en Producten (D&P)
- Groen
- Media, Vormgeving en ICT (MVI)
- Bouwen, Wonen en Interieur (BWI)
- Produceren, Installeren en Energie (PIE)
- Mobiliteit en Transport (M&T)

De aanpak voor de profielvakken D&P, Groen en MVI waar grote veranderingen in het examenprogramma zijn doorgevoerd is anders geweest dan de aanpak voor de profielvakken BWI, PIE en M&T waar geen of kleine veranderingen in het examenprogramma zijn doorgevoerd. Voor de profielvakken Z&W, E&O en HBR zijn geen wijzingen in de syllabus aangebracht.

De aanpak voor de profielvakken D&P, Groen en MVI

In de periode oktober 2019 tot en met december 2019 hebben de syllabuscommissies voor de drie hierboven genoemde profielvakken versie 1 van de syllabus voor het examenjaar 2022 gemaakt.

Daaraan voorafgaand, is in september 2019, een 0-versie van de conceptsyllabus voor het examenjaar 2022 opgesteld.

Daarin zijn opgenomen:

- de veranderingen als gevolg van wijzigingen in het examenprogramma 2022;
- voorstellen voor aanpassingen in de conceptsyllabus voor het examenjaar 2022. Dit op basis van evaluaties (door de platforms) van de cspe's van 2019;
- opmerkingen/suggesties van de vaststellingscommissie van CvTE en constructiegroep van Cito;
- opmerkingen/suggesties van profielvakdocenten uit de scholen.

Op basis van de 0-versie van de syllabus zijn in twee bijeenkomsten de wensen/voorstellen tot aanpassing doorgenomen in de syllabuscommissie. De syllabuscommissies zelf hebben in de voorbereiding op deze bijeenkomsten de syllabus zelf ook kritisch beschouwd. Op basis daarvan in heel beperkte mate ook zelf aanpassingen doorgevoerd. De aanpassingen, ook van het examenprogramma, zijn in de conceptsyllabus zichtbaar gemaakt. Het resultaat was de 1-versie van de syllabus. Versie 1.0 van de syllabus is d.m.v. een enquête (openstaand in januari 2020) voor D&P en Groen en een landelijke raadpleging voor MVI op 16 januari 2020 voorgelegd aan het veld. De reacties zijn, door de syllabuscommissie, weer in maximaal twee bijeenkomsten verwerkt. Met als resultaat versie 2.0 van de syllabus. Niet alle wijzigingsvoorstellen zijn verwerkt in de 2-versie van de syllabus. Zo zijn er ook voorstellen gedaan tot bijstelling van het examenprogramma. Daar gaat de syllabuscommissie niet over. Voorstellen die het examenprogramma betreffen zijn daarom doorgegeven aan de SLO.

Verantwoordingsdocument voor syllabus Dienstverlening en Producten voor examenjaar 2022

De wijzigingen in de syllabus voor examenjaar 2022 zijn deels het gevolg van wijzigingen in het examenprogramma, die eerder vastgesteld zijn door de sectorvernieuwingscommissie en overgenomen door OCW. Deze wijzigingen komen voort uit de landelijke evaluatie van het examenprogramma D&P waarbij het platform D&P initiator was.

Generiek gezien heeft dit opgeleverd dat er een reductie in de omvang van het examenprogramma is doorgevoerd; zichtbaar in de syllabus in module 4 waar een complete exameneenheid is geschrapt. En daarnaast is ingezet op het praktischer vorm kunnen geven aan onderwijs en het afvragen daarvan in de examens. Dit laatste is met name zichtbaar in module 2.

Voor een deel ook zijn de wijzigingen in de syllabus ingegeven door de resultaten van de veldraadpleging die in januari 2020 plaatsvond. Er zijn 145 reacties ingezonden. Daarbij is onder andere gekeken naar het karakter van het examenprogramma D&P, de haalbaarheid in de praktijk, het praktische karakter van de taken, de actualiteit, het niveau en de omvang en beschikbaarheid van materialen en digitale programma's op de scholen.

Enkele voorbeelden

- De commissie vindt dat het kunnen werken met formules en een spreadsheetprogramma bij het maken van een kostenberekening gehandhaafd moet blijven. Logisch ook vanuit de realiteit van de beroepscontext. Door aanpassing van de kern A was niet langer afgedicht dat deze vaardigheid binnen D&P kon worden afgevraagd. Daarnaast is besloten dat voor de D&P kandidaat de grens ligt bij het kunnen maken van een kostenberekening. Achterliggende kennis over onderliggende begrippen afvragen, mede gezien de omvang van het programma in deze binnen D&P, is daarom geschrapt.

P/DP/1.2.2 berekeningen met betrekking tot kosten en baten van de te organiseren activiteit uitvoeren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een kostenberekening voor de organisatie en uitvoering van een activiteit maken ⁺ <ul style="list-style-type: none"> - vaste-kosten - variabele-kosten - onvoorziene-kosten 	x	x	x
2. een spreadsheet programma gebruiken	x	x	x
3. 2. de verwachte opbrengsten van een activiteit berekenen	x	x	x

- Uitwerking van een toegevoegde eindterm in het examen met als doel een hoger praktisch handelen gehalte aan deze module te geven.

P/DP/2.2.4 producten presenteren met gebruikmaking van promotie- en decoratiemateriaal

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. het doel van productpresentaties bepalen	x	x	
2. begrippen rondom ruimtelijke productpresentaties herkennen en toepassen. Het gaat onder andere om: <ul style="list-style-type: none"> - eye catchers - huisstijl - kleurgebruik 	x	x	

- vormgeving			
3. verschillende compositievormen en -regels herkennen en toepassen. Bij de vormen gaat het hierbij om: - asymmetrische compositie - symmetrische compositie - horizontale compositie - verticale compositie - diagonale compositie - centrale compositie	x	x	
4. aan de hand van eisen producten ruimtelijk presenteren met gebruikmaking van opbouw-, promotie- en decoratiemateriaal	x	x	

- Module 3: Scoort bij de veldraadpleging het slechtst op tijdsinschatting. Veel gepeilde docenten hebben aangegeven module 3 nog als overladen te ervaren. Hoewel in de in de versie 1 al enige reductie van de omvang van het programma was doorgevoerd o.a. door de aanpassing rondom 2D. Verder is ook in het 3D-printen geknipt (zie punt hieronder) waardoor ook deze kern beperkter is.

P/DP/3.1.3 3D-printprincipes en printtechnieken uitleggen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. —verschillende toepassingsgebieden aangeven van CAD		x	
2. —verschillende toepassingsgebieden aangeven van 3D-printprincipes		x	
3. —begrippen, afkortingen, kenmerken, voor- en nadelen van 3D-printprincipes uitleggen. Het gaat bijvoorbeeld om DLP, FDM, SLA/STL		x	
1. op basis van aangereikte gegevens 3D-printprincipes de juiste printtechniek en printmaterialen kiezen		x	

- 4.2.3.5 Hier is een verzoek tot enige beperking te komen, gewogen en op onderstaande wijze gehonoreerd. Er wordt daarmee op dit punt nauwer aangesloten bij het profielvak MVI.

5. begrippen met betrekking tot beeldkaders toepassen. Het gaat hier om: - totaalshot - panoramashot - mediumshot - close-up - long-shot - two-shot - medium-close-up - head-and-shoulders
--

Verder is de syllabuscommissie D&P van mening dat er bij 1.4.2 ook bij GL een kruisje in het examenprogramma zou moeten staan. Naast een mooi praktisch element voor iedere leerling, welke ook goed praktisch getoetst kan worden, ontkomen we er niet aan dat mede door de huidige crisis dit toch wel een erg belangrijk element is ongeacht het niveau. Dit signaal is doorgegeven aan SLO.

Verantwoordingsdocument voor syllabus Groen voor examenjaar 2022

De wijzigingen in de syllabus voor examenjaar 2022 zijn voor een belangrijk deel het gevolg van wijzigingen in het examenprogramma, eerder vastgesteld door de sectorvernieuwingscommissie en overgenomen door OCW. De meest vergaande aanpassingen zijn doorgevoerd in module 1 'Groene productie'.

Deze examenprogrammawijzigingen komen op hun beurt weer voort uit de landelijke evaluatie van het examenprogramma groen, uitgevoerd door de toenmalige AOC-Raad en zijn nu ook zichtbaar in de syllabus.

Voor een ander deel zijn de wijzigingen in de syllabus ingegeven door de resultaten van de veldraadpleging die in januari 2020 plaatsvond. Er zijn 38 reacties ingezonden. Alle inhoudelijke reacties over de syllabus 2022 versie 1 zijn in de syllabuscommissie bediscussieerd, gewikt en gewogen. Wegingskader: karakter van het examenprogramma groen, haalbaarheid in de praktijk, het praktisch karakter van de taken, de actualiteit, het niveau, de omvang en balans in de syllabus en wat nodig is voor de docent om onderwijs te maken.

De syllabuscommissie heeft op eigen initiatief* hier en daar eveneens aanpassingen gedaan. Dit mede op basis van input vanuit de evaluatie profielvak-cspe's 2019 en het maken van de cspe's 2020.

Enkele voorbeelden

- De uitwerking van deeltaak 1.2.8 in de syllabus is in lijn gebracht met de formulering van de deeltaak in het examenprogramma.

P/GR/1.2.8 gangbare technologie en technieken toepassen herkennen en in een simulatie gebruiken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. technologie herkennen, benoemen en in een simulatie gebruiken om de teelt van planten te optimaliseren. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> - informatie- en communicatietechnologie - uitlezen van automatiseringssystemen - precisielandbouw zoals Real Time Kinematic (RTK), GPS 	x	x	

- De uitwerking van deeltaak 2.1.4 is genuanceerd.

P/GR/2.1.4 een maaltijd samenstellen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een maaltijd samenstellen en daarbij gebruik maken van (kennis over): <ul style="list-style-type: none"> - voedingsstoffen - energiewaarden - de schijf van vijf - een voedingswaardetabel 	x	x	

P/GR/1.2.4 een maaltijd samenstellen en de gemaakte keuze van de samenstelling motiveren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een maaltijd samenstellen rekening houdend met informatie over een gegeven doelgroep. en De samenstelling verantwoorden, gebruikmakend van: (kennis-over): <ul style="list-style-type: none"> - voedingsmiddelen - voedingsstoffen - energiewaarde - de schijf van vijf - een voedingswaardetabel 	x	x	x
2. informatie op etiketten van voedingsmiddelen gebruiken. Het gaat bijvoorbeeld om op etiketten aangegeven aspecten als de aanbevolen dagelijkse hoeveelheid, de voedingswaarde, de inhoud, ingrediënten en additieven, allergenen, logo's en keurmerken	x	x	x

- Bij module 4 is er discussie geweest over de woorden 'winkelformules' en 'retailformules'. In het groen onderwijs wordt veel gebruik gemaakt van modules uit het profiel economie en ondernemen. Ter bevordering van de samenhang en het spreken in gemeenschappelijke taal is het woordgebruik in het groene profiel afgestemd op het profiel economie en ondernemen (en daarmee ook op het maatschappijvak economie). Een verzoek tot het bijstellen van het examenprogramma op dit punt vanuit de syllabuscommissie is gehonoreerd door OCW en vervolgens in de definitieve versie doorgevoerd in de syllabus.

P/GR/4.1.1 verschillen tussen *winkelformules* *retailformules* in de groene sector benoemen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. verschillende winkelvormen benoemen. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> - markt - boerderijwinkel - speciaalzaak - tuincentrum - webshop 	x	x	
2. elementen uit <i>winkelformules</i> <i>retailformules</i> herkennen. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> - doelgroep - assortiment - image - sfeer - klantenbinding - marktpositie - marketingmix 		x	

Verantwoordingsdocument Media, Vormgeving en ICT (MVI) 2022

In module 3 'ICT' van het examenprogramma MVI 2022 is een grote wijziging doorgevoerd t.o.v. het examenprogramma MVI 2021. Dit vroeg ook een grondige bijstelling van module 3 van de syllabus MVI 2022 t.o.v. de syllabus 2021.

De belangrijkste wijzigingen in het examenprogramma 2022 t.o.v. 2021 zijn:

- Het vervallen van het vervangen van hardware-onderdelen
- Het opnemen van programmeren
- Het opnemen van informatie verwerken in een ICT-helpdesksysteem

De syllabuscommissie heeft in 2 bijeenkomsten versie 1 van de syllabus MVI van het examenjaar 2022 opgesteld. Over deze versie 1 is een digitale veldraadpleging in januari 2020 georganiseerd en zijn op 16 januari 2020 veldraadplegingsbijeenkomsten geweest.

De belangrijkste veranderingen die aangebracht zijn in versie 1 van de syllabus MVI 2022 worden in dit verantwoordingsdocument beschreven.

Uit de veldraadpleging blijkt dat men over het algemeen tevreden is over de inhoud en het niveau het vernieuwde examenprogramma en syllabus voor module 3.

De syllabuscommissie heeft nauwkeurig gekeken naar de inhoudelijke reacties van de veldraadpleging. Tijdens de discussie over de inhoudelijke reacties is voortdurend de afweging gemaakt of de opmerking de syllabus betrof, of het concept-examenprogramma aanging. Alle inhoudelijke reacties voor examenjaar 2022 zijn in de syllabuscommissie bediscussieerd, gewikt en gewogen. Daarbij is onder andere gekeken naar de helderheid van de formuleringen, de haalbaarheid in de praktijk, het praktische karakter van de taken, de actualiteit, het niveau, de omvang en de balans. Ook is in overweging genomen wat de docent nodig heeft aan specificaties om onderwijs te maken. Dit heeft geleid tot een aantal aanpassingen in de syllabus voor het examenjaar 2022.

De belangrijkste aanpassingen betreffen:

- Het uitwerken van de deeltaken voor programmeren en het opnemen van informatie verwerken in een ICT-helpdesksysteem (modules 3.2 en 3.4).
- Het actualiseren van de begrippenlijst voor module 3. Omdat module 3 ICT geheel vernieuwd is, en docenten graag bij de vernieuwde module 3 ICT meer houvast willen hebben, is er voor gekozen om de begrippenlijst zeer uitgebreid aan te bieden. De regel dat begrippen uit de begrippenlijst ook moeten voorkomen in de syllabus is daarbij losgelaten, omdat uit de enquête duidelijk blijkt dat er een grote handelingsverlegenheid is bij de docenten bij module 3.
- Het bijstellen van de begrippenlijst AV. Het gaat hierbij om begrippen zoals: Uitlijning, deadline, doelgroep, macro-lens en fish-eyelens, model, walk-cycle, hexdecimale code.
- Concretisering van eindtermen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om:

P/MVI/1.4.1 een idee voor een animatie bedenken en beschrijven

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. de begrippen research, copyright, deadline, script en storyboard omschrijven		x	
2. onderzoek uitvoeren voor de conceptontwikkeling onderzoek doen naar het doel , product en de doelgroep en inhoud van het product		x	

P/MVI/1.6.1 beelden selecteren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. beelden selecteren rekening houdend met de sfeer, het doel, doelgroep, duur, verhaallijn en sfeer van de animatie en de opdracht	x	x	

P/MVI/2.3.4 onderzoek doen naar de vormgeving van een 3D product

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. onderzoek doen naar de vormgeving van een 3D mediaproduct aan de hand van doel, doelgroep en inhoud.		x	

P/MVI/4.4.6 ontwerp en de keuzes die zijn gemaakt, toelichten

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. de website op een aantrekkelijke, overzichtelijke en heldere wijze presenteren en demonstreren en daarbij rekening houden met: <ul style="list-style-type: none"> - het gebruik van AV hulpmiddelen - de doelgroep - het tonen en demonstreren van het AV-product de website - het gebruik van vaktermen het geven van uitleg over het gebruik en de inhoud van het AV-product de website	x	x	x
2. gemaakte keuzes bij het maken van een de website beargumenteren (inhoud/ sfeer/doelgroep/doel /navigatie enz)		x	x

- Het toevoegen van een aantal eindtermen voor BB-kandidaten. Het gaat hierbij om de volgende eindtermen:

P/MVI/1.2.1 digitale filmbeelden maken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een productiedossier bestaande uit een tijdsplanning, lijst met benodigdheden, checklist en logboek maken		x	
2. filmbeelden voorbereiden aan de hand van een (gegeven) productiedossier. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> - apparatuur plaatsen, aansluiten en controleren op de juiste werking - locatie controleren op beschikbaarheid, veiligheid en licht - objecten controleren op aanwezigheid en juiste positie - figuranten en acteurs controleren op aanwezigheid, kleding en juiste positie 	x	x	
3. digitale filmbeelden maken	x	x	
4. begrippen behorende bij een videocamera omschrijven en toepassen zoals: beeldkader/kader, autofocus/ manual focus, instelmodus en witbalans.	x	x	
5. begrippen behorende bij opname-licht omschrijven en toepassen zoals: spotlight, invullicht, diffuus licht.	x	x	
6. begrippen behorende bij een geluidsopname omschrijven en toepassen zoals: set-noise, off-screen, voice-over.	x	x	

7. begrippen behorende bij een filmopname omschrijven en toepassen zoals: take, clapboard, continuïteit, chromakey.	X	x	
---	---	---	--

P/MVI/3.2.4 gebruikers aanmaken en rechten beheren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. gebruikers aanmaken	X	x	x

P/MVI/3.4.1 klachten, storingen en vragen bij het in gebruik nemen van een device verwerken met een ICT-helpdesksysteem

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een klacht, storing of vraag van een gebruiker verwerken tot een melding in een ICT-helpdesksysteem	X	x	x

Veel vragen en opmerkingen van docenten hebben betrekking op een vermeend hoger niveau van formuleringen van de nieuwe eindtermen uit module 3 dan voor vmbo-leerlingen is bedoeld. Om dit gevoel weg te nemen is het aan te bevelen dat CvTE/Cito concrete voorbeeld-examenopdrachten ontwikkelen waarbij het vmbo-niveau duidelijk zichtbaar en herkenbaar is.

Daarnaast bevelen we aan, dat het platform MVI-initiatieven neemt om tutorials te ontwikkelen voor de nieuwe eindtermen uit module 3 die geplaatst worden op de website en/of het geven van workshops.

De opdracht van de syllabuscommissie is een uitwerking te maken van het examenprogramma. De syllabuscommissie heeft niet de bevoegdheid het examenprogramma te wijzigen, dat wil zeggen de inhoud van taken te veranderen, of de differentiatie te wijzigen (kruisjes aanpassen). De syllabuscommissie adviseert aan de SVC Techniek (of de opvolger daarvan), om een kruisje toe te voegen voor bb-leerlingen bij 3.1.1 'onderzoek doen naar de inzetbaarheid van devices voor een specifiek doel' en 3.1.2 'advies geven bij het kiezen van een geschikte device voor een specifiek doel'. Dit is noodzakelijk omdat 3.1.1 en 3.1.2 voorwaardelijk zijn voor 3.1.3 'een device kunnen kiezen en inzetten voor een specifiek doel'. Als de SVC Techniek deze aanbeveling over neemt, dan zal de syllabus op dit punt herzien moeten worden.

Bijlage bij verantwoordingsdocument MVI

Hieronder vindt u een overzicht van opmerkingen uit de veldraadpleging en de reactie/beslissing van de syllabuscommissie.

Voor syllabus:

- 3.1.1 Er is een vraag over: 'onderzoek doen naar de inzetbaarheid van devices voor een specifiek doel', welke onderzoeksvaardigheden worden hiermee bedoeld?
Het betreft zoals is beschreven in de syllabus: nieuwe ontwikkelingen volgen, het analyseren gaat niet verder dan welke devices geschikt zijn en deze devices met elkaar vergelijken.
- Een verzoek om bij 3.1.3.2 'een gekozen device inzetten voor het aangegeven doel' om toe te voegen: 'in de praktijk' wordt niet overgenomen omdat deze deeltaak alleen maar is uit te voeren in de praktijk. De toevoeging voegt dus niets toe.
- De syllabuscommissie is akkoord met de verandering van 'voorgeschreven' in 'aangeleverde' bij 3.2.1.3 'systemen en applicaties testen conform aangeleverde testmethodes'.
- De syllabuscommissie is akkoord met de wijziging bij 3.2.2.4 'sensoren, regelaars en actuatoren aansluiten en instellen', door het woord 'instellen' te vervangen door 'toepassen'
- Bij 3.2.4. 'gebruikers aanmaken'. Deze deeltaak is ook geschikt voor bb-leerlingen, dus een kruisje bij bb.
- De opmerking bij 3.2.5 dat de login niet verder is uitgewerkt, zoals wel bij 3.2.4 heeft de volgende reden: bij 3.2.4 gaat het om algemene handelingen en 3.2.5 is specifiek gericht op de klant.
- Bij 3.2.6.5 'een diagram en flowchart lezen, maken en toepassen' is de vraag gesteld of 'diagram' niet te algemeen is geformuleerd. De syllabuscommissie komt tot de conclusie dat dit het geval is. Het betreft hier het lezen, maken en toepassen van diagrammen en niet de verschillende soorten, daarom is gekozen voor de algemene term.
- Bij 3.2.8 'software configureren' is de vraag of het hier software betreft, die er nu op dit moment is. De syllabuscommissie kan dit bevestigen.
- Er is een vraag wat het verschil is tussen 3.2.1 'devices gebruiksklaar maken en benodigde software installeren' en 3.2.9 'software-instellingen aanpassen naar de behoefte van de gebruiker'. Bij 3.2.1 gaat het om de standaardprocedures en bij 3.2.9 gaat het om een diepere laag, namelijk het aanpassen van specifieke gebruikerseisen bij software-instellingen.
- Bij 3.2.9. 'software testen conform voorgeschreven testmethodes' is de syllabuscommissie akkoord met de verandering van voorgeschreven in 'aangeleverde' testmethodes.
- Bij 3.3.3.2 'spreadsheetprogramma' zou het wenselijk zijn dat er een lijst wordt opgenomen met functies. Eigenlijk staat deze benoemd in de kern A6 'voor opleiding en beroep relevante berekeningen uitvoeren'. Een verdere uitwerking is daarom overbodig.
- Het voorstel om 3.3.3.5 'de prijs-kwaliteitverhouding betrekken in een advies' te schrappen wordt overgenomen door de syllabuscommissie. Deze deeltaak wordt als te moeilijk ervaren omdat het om een gericht advies gaat op basis van gegevens van een device.
- Er is een voorstel om 3.4 'meldingen en gebruikersvragen verwerken' te schrappen omdat een ICT-helpdesksysteem is gereduceerd tot het invullen van een formulier. De syllabuscommissie gaat niet akkoord. Naast het invullen van het formulier moet er ook een antwoord gegeven worden. (3.4.2)
- Bij 3.4.1.1 'een klacht, storing of vraag van een gebruiker verwerken tot een melding in een ICT-helpdesksysteem' wordt de vraag gesteld wat het verschil is tussen bb- leerlingen en kb/gl- leerlingen? Er is geen verschil dus ook bij 3.4.1.1 ook een kruisje voor bb- leerlingen.

- Bij 3.4.2.2 'technische storingen, bijvoorbeeld aan: lampen, voeding' wordt de vraag gesteld of dit niet te veel facilitair is? De syllabuscommissie is daarmee akkoord, deze zin kan verwijderd worden.